

fiiseseadmine meie kodumaal sünnitab, sellest rääkida oleks nüüd veel liig vara. Eks aeg anna arutust! — See on la siin mees. —

Suuli tuus langes Itaalia kuningas Umberto mõrtsuka läe läbi. Ta oli 56 aastat wana. Seda rassist südamliselt osawõtmist häda lordadel näitas ta waesema rahwa ringfondade wastu üles. Itaalia leinab oma kallist kuningat taga. Tema asemele astus auujärje peale Wiktor Emmanuel III.

Parliski näitusel tõstis kurjategija oma läe la Pärnia Schahi wastu üles, kuid õnneks ei läinud see taritöö temal mitte lorda.

1. septembril suri Liivimaa kindralsuperintendent Friedrich Hollmann Walgas äkitselt südame-rabandusesse ära. Wiljandi sinodilt sõites jäi ta haigeks. Walgast toodi tema surnukeha Surjewisse (Tartusse) ja wiidi „Livonia“ konwendi majasse, kust ta järgmisel päewal Maarja kirikusse toodi. Konwendi maja ja Maarja kirik olivad leinaehtes. 7. septembril maeti kindralsup. Fr. Hollmann suurel osawõtmisel ja toredusel Maarja kiriku aeda maha. Matusepäewal peeti Maarjakirikus enne Sassa- ja pärast Gestickeelne leina Jumala teenistus. Matuseaia peeti mitmed launid hauatõned, milles lahkunud piiskopi tegewuse üfiskuid külgesid kujutati. Fr. Hollmann on 16. oktoobril 1833 Hargla kirikumõisas sündinud, Rõuges üles kaswanud ja Surjewi (Tartu) ülikoolis Jumala sõna õpetaja ammeti peale õppinud. Pärast isa surma sai ta Rõuge kiriku õpetajaks, kus ta kõige truudusega oma ammetit pidas ja iseäranis koolipõlul oma agarust ja waimuandeid ilmutas. Siit kutsuti ta Surjewi (Tartu) Gesti rahwakoolmeistriks

seminari direktoriks, kus ta 14 aastat noorimehi koolmeistri ammeti wastu suure osawusega ette walmistas ja oma kaswandiskustöö koolitöö kõrgele kutsule waimustas. Siin kirjutas ta oma katolisuse õpetuse, millega ta meie maa ewangeliumi kiriku koolides usuõpetusele kindla aluse pani. See kirjatöö on tema töödest kõige tähtsam ja ei laota oma tähtsust niikaua, kuni Gesti kõigest õpetamisewiisist koolides veel lugu peetakse. Tema kaswandiskude suust saab veel seda nüüdsel ajal aruldast sõna kuulda: Ma armastan oma ammetit! —

Hollmann'ide mälestus jääb Gesti kustumata, sest juba meie piiskopi isa on Rõuges olnud Gestickeelne ihu wabaduse eest langesse wõidelnud ja sellega omale rahwa tãnu ära teeninud. Tema mälestus lestab põlwest põlwest. —

„Kes kõrgemale püüdnud õbb ja päewad,
Neid tulewik ei mata unustusesse,
Neil pead on ehitatud wõidupärgil,
Mis meile walguist maha woolawad.“

8. septembril suri Liivimaa kuberner kindralmajor Surowitšow raske haiguse järele. „Ta oli diglase südamega mees ja meie kodumaal suur riigi tugi.“ Surowitšow sündis 23. jaanuaril 1856. Tema oli 1896 aastast saadik Liwi kuberner.

Lõpetame sellega tagasiwaate mõõda läinud aasta kohta ja soowime, et Gesti rahwas eestulewal aastal igas asjas edeneks, mis auus, mis tõsine, mis õige, mis launis ja „kasuline“ on, siis suudab ta oma ülesannet täita, nii oma kalli kodumaa kui ka meie suure riigi wastu.